

Sygnatura akt II Ca 1484/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krzysztof Lisek
Sędziowie:	SO Grzegorz Buła (sprawozdawca) SO Anna Nowak

Protokolant: protokolant sądowy M. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2016 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy Miejskiej K.

przeciwko A. Ś. (1), T. W. i D. W. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie

z dnia 5 maja 2016 r., sygnatura akt I C 1051/15/P

1. oddala apelację;
2. przyznaje Z. W. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanej A. Ś. (1) w postępowaniu odwoławczym;
3. kosztami postępowania odwoławczego obciąża stronę powodową.

SSO Grzegorz Buła SSO Krzysztof Lisek SSO Anna Nowak

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 października 2016 r.

Strona powodowa Gmina Miejska K. wniosła pozew, w którym domagała się zasądzenia na swoją rzecz solidarnie od pozwanych A. Ś. (1), D. W. (1) i T. W. kwoty 2.203,29 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot wskazanych w pozwie od dnia wymagalności do dnia zapłaty oraz zasądzenia solidarnie od D. W. (1) i T. W. kwoty

18.261,08 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot wskazanych w pozwie od dnia wymagalności do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego żądania strona powodowa podała, że lokal mieszkalny nr (...) w budynku przy ul. (...) w K. stanowi jej własność. Pozwani D. W. (1) i T. W. w okresie od listopada 2001 r. do stycznia 2015 r., zaś A. Ś. (1) w okresie od grudnia 2001 r. do czerwca 2012 r. bez tytułu prawnego zajmowali opisany wyżej lokal mieszkalny. Strona powodowa wyjaśniła, że dochodzona kwota jest równa wysokości odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu naliczona zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, oraz opłat niezależnych od właścicieli. Korekty z tytułu naliczeń dokonane w tym okresie zostały uwzględnione przy wysokości należności za miesiąc, którego dotyczyły, natomiast wpłaty pozwanych, uległy zaliczeniu na poczet należności najdawniejszych sprzed listopada 2010 r.

Zarządzeniem z dnia 27 lipca 2015 r. ustanowiono dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej A. Ś. (1) kuratora w osobie Z. W.. W odpowiedzi na pozew kurator pozwanej wniósł o oddalenie powództwa względem A. Ś. (1) w całości, ewentualnie w razie uwzględnienia powództwa o obciążenie jej kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. oraz przyznanie wynagrodzenia za sprawowanie funkcji kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej.

Wyrokiem z dnia 5 maja 2016 r. (zaocznym w stosunku do pozwanej D. W. (1)) Sąd Rejonowy dla Krakowa- Podgórze w Krakowie, oddalił powództwo w stosunku do pozwanej A. Ś. (1) (pkt I), zasądził solidarnie od pozwanych D. W. (1) i T. W. na rzecz strony powodowej Gminy Miejskiej K. kwotę 20 464,37 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od poszczególnych miesięcznych kwot (dokładnie wskazanych w wyroku) poczynawszy od 2 grudnia 2010 roku aż do 3 lutego 2015 roku (pkt II), przyznał od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Krakowa- Podgórze w Krakowie na rzecz Z. W. kwotę 600 zł tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora dla pozwanej nieznannej z miejsca pobytu (pkt III), zasądził od pozwanych D. W. (1) i T. W. na rzecz strony powodowej kwotę 4 024,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt IV) oraz nadał wyrokowi w zakresie jego pkt II i IV w stosunku do pozwanej D. W. (2) rygor natychmiastowej wykonalności (pkt V).

Powyższy wyrok wydany został w następującym stanie faktycznym:

Lokal przy ul. (...) w K. stanowi własność strony powodowej Gminy Miejskiej K.. Pozwani T. W., D. W. (1) i A. Ś. (1) w lokalu tym przebywali bez tytułu prawnego. W dniu 8 marca 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa- Podgórze w Krakowie wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt I C 942/12/P nakazał pozwanym, aby opuścili i opróżnili z rzeczy i osób przedmiotowy lokal, a następnie wydali ten lokal stronie powodowej, ustalając jednocześnie, że pozwanym przysługuje wspólne prawo do lokalu socjalnego i wstrzymując wykonanie eksmisji do czasu złożenia pozwanym przez Gminę Miejską K. oferty najmu lokalu socjalnego. Wyrok zaoczny w stosunku do pozwanej A. Ś. (1) uprawomocnił się w dniu 26 kwietnia 2012 roku. Mimo zajmowania przez pozwanych ww. lokalu nie opłacali oni regularnie należności z tym związanych. W okresie od listopada 2010 r. do stycznia 2015 r. pozwani nie uiszcili łącznie należności w wysokości 20.464,37 zł z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu oraz opłat niezależnych od właściciela. W związku z uprawomocnieniem się wyroku eksmisyjnego strona powodowa obniżyła pozwanym należności z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Pozwani byli zobowiązani do uiszczania ww. należności do pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym naliczane były opłaty. Pozwani byli przez stronę powodową bezskutecznie wzywani do zapłaty należności z tytułu zajmowania lokalu wraz z odsetkami ustawowymi.

Przedmiotowy lokal był zajmowany przez T. W., który w lokalu zamieszkiwał od 1992 r. i D. W. (1), która w lokalu zamieszkała pod koniec 2010 r. Ponadto w lokalu w 2011 r. i 2012 r. czasowo przebywała A. Ś. (1), która wyprowadziła się przed świętem Wielkiej Nocy w 2012 r. i wróciła po około 6-7 miesiącach.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, iż zadłużenie pozwanych T. W. i D. W. (1) wobec strony powodowej z tytułu zajmowania lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K. było bezsporne. Bezsporne było również zamieszkiwanie przez pozwanych w przedmiotowym lokalu w okresie objętym powództwem. Jako podstawę swojego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał art. 18 u.o.w.l. Mając na względzie powyższe Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanych T. W. i D. W. (1) na rzecz strony powodowej kwotę 20.464,37zł wraz z

ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot wskazanych w wyroku. O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł stosowanie do art. 481 k.c. W stosunku do pozwanej A. Ś. (1) Sąd Rejonowy oddalił powództwo w całości, gdyż w okresie objętym żądaniem pozwu pozwana nie zamieszkiwała w przedmiotowym lokalu. W ocenie Sądu pierwszej instancji, zgromadzony materiał dowodowy nie wykazuje, aby pozwana ta zamieszkiwała w spornym lokalu w okresie objętym skierowanym przeciwko niej powództwem, a więc od marca do czerwca 2012 roku. Sąd Rejonowy opierając się na zeznaniach pozwanego T. W. ustalił, że pozwana A. Ś. (1) wyprowadziła się z tego lokalu przez tym okresem, skoro miało to miejsce przed W. 2012, a ponownie w nim zamieszkała już po tym okresie, gdyż miało to miejsce po upływie ok. 6-7 miesięcy.

Od powyższego orzeczenia apelację wywiodła strona powodowa Gmina Miejska K., zaskarżając wyrok w części, a to w pkt I zarzucając mu:

1. naruszenie prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, a polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że zamieszkiwanie w lokalu przy ul. (...) w K. przez A. Ś. (1) miało charakter czasowy, nie towarzyszył jej zamiar stałego zamieszkiwania w lokalu, w szczególności w okresie marzec- czerwiec 2012 r. podczas gdy z zeznań pozwanego wynika, że A. Ś. (1) po wyprowadzeniu się z lokalu przed W. 2012 roku powróciła do niego po 6-7 miesiącach.

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na nierozważeniu całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności pominięciu oświadczeń T. W. o osobach zamieszkujących w spornym lokalu z dnia 16 grudnia 2011 r. oraz 21 czerwca 2012 r.

3. w konsekwencji naruszeń prawa opisanych w pkt. 1,2 naruszenie prawa materialnego w postaci art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego poprzez błędne przyjęcie, że strona powodowa nie ma prawa domagać się zapłaty od pozwanej A. Ś. (1) odszkodowania z bezumowne korzystanie z lokalu i zaliczek na poczet opłat niezależnych od właściciela za okres marzec- czerwiec 2012 r. solidarnie z pozostałymi pozwanymi. W oparciu o powyższe strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej A. Ś. (1) na rzecz powoda kwoty 2.203,29 zł z odsetkami liczonymi od kwoty: 692,73 zł od dnia 3 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, 649,08 zł od dnia 3 maja 2012 r. do dnia zapłaty, 430,74 zł od dnia 2 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty oraz 430,74 zł od dnia 3 lipca do dnia zapłaty. Apelująca wniosła także o zasądzenie od pozwanej A. Ś. (2) na jej rzecz kosztów procesu przed Sądem pierwszej i drugiej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Kurator pozwanej A. Ś. (1) wniosł o oddalenie apelacji oraz o przyznanie wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanej w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne oraz czyniąc integralną częścią poniższych rozważań. Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie oparte na wnioskach wywiedzionych z przeprowadzonego dotychczas postępowania, było całkowicie prawidłowe.

Analizę wywiedzionego środka zaskarżenia należy rozpocząć od zarzutu naruszenia przepisu prawa procesowego, to jest art. 233 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz zarzutu błędnego ustalenia stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia, a polegającego na nieuzasadnionym przyjęciu, że zamieszkiwanie w lokalu przy ul. (...) w K. przez A. Ś. (1) miało charakter czasowy, nie towarzyszył jej zamiar stałego zamieszkiwania w lokalu, szczególnie w okresie marzec- czerwiec 2012 r., albowiem prawidłowo ustalony stan faktyczny i oceniony zgodnie z regułami zawartymi w przywołanej normie prawnej determinuje kierunek dalszych rozważań.

Podkreślić należy, że ocena dowodów zgodnie z zasadą bezpośredniości należy do sądu, który je przeprowadza, a kontrola instancyjna może ją zakwestionować tylko wtedy, gdyby ocena ta naruszała zasadę swobodnej oceny dowodów. Należy pamiętać, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to takiej oceny nie można w toku kontroli instancyjnej zakwestionować, choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wywieść równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273). Ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być natomiast skutecznie podważona, jako nieodpowiadająca wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. tzw. zasadzie swobodnej oceny dowodów, tylko w przypadku, gdy sąd wyprowadza ze zgromadzonego materiału dowodowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub zasadami doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych. Same, nawet poważne, wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez Sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie nie naruszył zasady określonej w art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którą Sąd winien ocenić wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji dokonał wnikliwej i trafnej oceny przedstawionych w sprawie dowodów, w oparciu o którą wyprowadził również słuszny wniosek jurydyczny, że zachodzą podstawy do oddalenia powództwa w stosunku do pozwanej A. Ś. (1). Swoje stanowisko przy tym także wyczerpująco uzasadnił. Wskazać należy, że skarżący nie przedstawił jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które podważałyby prawidłowość poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń, jak i zaskarżonego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób uznać za trafny zarzutu strony powodowej co do błędnego przyjęcia przez Sąd pierwszej instancji czasowego charakteru zamieszkiwania w lokalu przez pozwaną A. Ś. (1). O takim charakterze korzystania z przedmiotowego lokalu przez w/w pozwaną wprost zeznawał pozwany T. W. (k.62), który wiązał je z faktem urodzenia przez A. Ś. (1) dziecka, będącego córką jego pasierba. Zatem powyższe ustalenie znajduje pełne potwierdzenie w materiale dowodowym. Zdaniem Sądu Okręgowego za chybiony należy także ocenić zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 233 §1 k.p.c. Podnieść należy, iż zeznania pozwanego T. W., które Sąd pierwszej instancji uznał za wiarygodne, nie pozostawały w logicznej sprzeczności z oświadczeniami dotyczącymi ilości osób zamieszkujących przedmiotowy lokal w okresie od marca do czerwca 2012 roku. Fakt, iż w oświadczeniu z dnia 16 grudnia 2011 roku wymieniona została m.in. A. Ś. (1) nie wykluczała możliwości wyprowadzenia się przez nią z lokalu przed Ś. Wielkanocnymi w 2012 roku. Podobnie taka sprzeczność nie zachodzi pomiędzy treścią oświadczenia z 21 czerwca 2016 roku, a ustaleniami Sądu Rejonowego co do faktu niezamieszkiwania pozwanej A. Ś. (1) pomiędzy marcem i czerwcem 2012 roku. To ostatnie oświadczenie wręcz potwierdza, że pozwana ta nie mieszkała w lokalu w czerwcu 2012 roku, co było zgodne z zeznaniami pozwanego T. W.. Należy podnieść, iż za wiarygodnością zeznań pozwanego T. W. przemawiała okoliczność, iż ich treść w zasadzie nie była korzystna dla niego. W jego bowiem interesie było, aby za ewentualną należność dochodzoną przez stronę powodową odpowiedzialny był nie tylko on z żoną, ale także inne osoby, gdyż wówczas wierzyciel mógłby się domagać zaspokojenia również przez te właśnie osoby. Skoro jednak zeznawał, iż w lokalu zamieszkiwał wyłącznie on z żoną to brak podstaw, aby zeznaniom tym odmówić wiarygodności, zwłaszcza iż A. Ś. (1) nie była z pozwanymi w jakikolwiek sposób spokrewniona, bądź spowinowacana, zaś ich wzajemny kontakt wynikał jedynie z faktu, że przez pewien czas pozostawała w związku z synem pozwanej D. W. (1) i była matką jego dziecka. W konsekwencji za prawidłowe należało uznać ustalenie Sądu pierwszej instancji, iż pozwana A. Ś. (1) nie mieszkała w tym lokalu w okresie marzec-czerwiec 2012 roku. Ponieważ wyprowadziła się ona z przedmiotowego lokalu przed Świątami Wielkiej Nocy, które w 2012 r. rozpoczynały się Niedzielą Palmową w dniu 1 kwietnia, to nie jest sprzeczne z treścią materiału dowodowego, że nie mieszkała w nim już w marcu 2012 roku. Nadto wobec faktu, iż ponownie miała w nim zamieszkać po upływie 6-7 miesięcy, to musiało to nastąpić już po czerwcu 2012 roku, a zatem po okresie jakiego dotyczy powództwo.

Wobec bezzasadności zarzutów naruszenia prawa procesowego za chybiony należy także ocenić zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 150 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią powyższego artykułu właściciel lokalu może dochodzić roszczeń odszkodowawczych za bezumowne korzystanie z jego lokalu jedynie w stosunku do osób, które faktycznie zajmują jego lokal i jedynie za okres, w którym stan taki zachodzi. Jeśli więc Sąd pierwszej instancji ustalił, że pozwana A. Ś. (1) nie zamieszkiwała spornego lokalu w okresie objętym pozwem, to prawidłowo oddalił powództwo w stosunku do niej, gdyż nie została spełniona podstawowa przesłanka z art. 18 u.o.p.l.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację strony powodowej.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 98 §1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie stroną przegrywającą sprawę w drugiej instancji była strona powodowa, a więc ona winna ponieść wszystkie koszty tego postępowania (a więc opłatę sądową, koszty udziału swojego pełnomocnika, a także koszty związane z udziałem sprawcy kuratora pozwanej nieznanego miejsca pobytu), o czym Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3 sentencji.

W pkt 2 niniejszego wyroku Sąd Okręgowy na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. z 2013r. poz. 1476) w związku z §2 pkt 3 i §10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 z późn. zm.) przyznał na rzecz Z. W. kwotę 300 zł tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanej A. Ś. (1) w postępowaniu odwoławczym. W ocenie Sądu Okręgowego przyznana kwota jest adekwatna do nakładu pracy kuratora w postępowaniu odwoławczym oraz stopnia skomplikowania sprawy. Ponieważ strona powodowa wpłaciła zaliczkę na poczet wydatków związanych z ustanowieniem kuratora w tej sprawie, a zaliczka ta dotychczas nie została wyczerpana, bądź zwrócona, nie zachodziła potrzeba przyznawania kuratorowi wynagrodzenia ze środków Skarbu Państwa.

SSO Anna Nowak SSO Krzysztof Lisek SSO Grzegorz Buła